

ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1973

Σπυρίδων Κοντομάρης του Αναστασίου, 57 ετών, δικηγόρος (πρώην Βουλευτής Κερκύρας της Ένωσης Κέντρου), κάτοικος Αγίου Μελετίου, Αθήνα.

Στις 16.11.1973, γύρω στις 20.30'-21.00', ενώ βρισκόταν στη διασταύρωση οδών Γεωργίου Σταύρου & Σταδίου, προσβλήθηκε από δακρυγόνα αέρια που έριχνε η Αστυνομία κατά των διαδηλωτών, με αποτέλεσμα να υποστεί έμφραγμα του μυοκαρδίου. Μεταφέρθηκε στον Σταθμό Πρώτων Βοηθειών του Ε.Ε.Σ, όπου διαπιστώθηκε ο θάνατός του.

Διομήδης Κομιννός του Ιωάννη, 17 ετών, μαθητής, κάτοικος Λευκάδος 7, Αθήνα.

Στις 16.11.1973, μεταξύ 21.30' και 21.45', ενώ βρισκόταν μαζί με άλλους διαδηλωτές στη διασταύρωση των οδών Αβέρωφ & Μάρνη, τραυματίστηκε θανάσιμα στην καρδιά από πυρά που έριξαν εναντίον του άνδρες της φρουράς του υπουργείου Δημοσίας Τάξεως. Μεταφέρθηκε στον Σταθμό Πρώτων Βοηθειών του Ε.Ε.Σ. και από εκεί, νεκρός πλέον, στο Ρυθμιστικό Κέντρο Αθηνών (όπως λεγόταν τότε το Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο).

Σωκράτης Μιχαήλ, 57 ετών, εμπειρογνώμων ασφαλιστικής εταιρείας, κάτοικος Περιστερίου Αττικής.

Στις 16.11.1973, μεταξύ 21.00' και 22.30', ενώ βρισκόταν μεταξύ των οδών Μπουμπουλίνας και Σόλωνος, προσβλήθηκε από δακρυγόνα αέρια που έριχνε η Αστυνομία κατά των διαδηλωτών, με αποτέλεσμα να υποστεί απόφραξη της αριστεράς στεφανιαίας. Μεταφέρθηκε ημιθανής στον Σταθμό Πρώτων Βοηθειών του Ε.Ε.Σ. (3ης Σεπτεμβρίου), όπου και πέθανε.

Toril Margrethe Engeland του Per Reidar, 22 ετών, φοιτήτρια από το Molde της Νορβηγίας.

Στις 16.11.1973, γύρω στις 23.30', τραυματίστηκε θανάσιμα στο στήθος από πυρά της φρουράς του υπουργείου Δημοσίας Τάξεως. Μεταφέρθηκε από διαδηλωτές στο ξενοδοχείο «Ακροπόλ» και αργότερα, νεκρή ήδη, στον Σταθμό Πρώτων Βοηθειών του Ι.Κ.Α. Ανακριβώς είχε αναφερθεί αρχικά από την Αστυνομία ως «Αιγυπία Τουριλ Τεκλέτ» και η παρεξήγηση αυτή επιβιώνει ακόμη σε κάποιους «καταλόγους νεκρών».

Βασίλειος Φάμελλος του Παναγιώτη, 26 ετών, ιδιωτικός υπάλληλος, από τον Πύργο Ηλείας, κάτοικος Κάσου 1, Κυψέλη, Αθήνα.

Στις 16.11.1973, γύρω στις 23.30', τραυματίστηκε θανάσιμα στο κεφάλι από πυρά της φρουράς του υπουργείου Δημοσίας Τάξεως. Μεταφέρθηκε από διαδηλωτές στον Σταθμό Πρώτων Βοηθειών του Ε.Ε.Σ. και από εκεί, νεκρός πλέον, στο Ρυθμιστικό Κέντρο Αθηνών.

Γεώργιος Σαμούρης του Ανδρέα, 22 ετών, φοιτητής Παντείου, από την Πάτρα, κάτοικος πλατείας Κουντουριώτου 7, Κουκάκι.

Στις 16.11.1973 γύρω στις 24.00', ενώ βρισκόταν στην ευρύτερη περιοχή του Πολυτεχνείου (Καλλιδρομίου και Ζωσιμάδων), τραυματίστηκε θανάσιμα στον τράχηλο από πυρά της αστυνομίας. Μεταφέρθηκε στο πρόχειρο ιατρείο του Πολυτεχνείου, όπου απεβίωσε. Από εκεί μεταφέρθηκε στον Σταθμό Πρώτων Βοηθειών του Ι.Κ.Α. Ανακριβώς είχε αναφερθεί αρχικά από την Αστυνομία ως «Χαμουρλής».

ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1973

Δημήτριος Κυριακόπουλος του Αντωνίου, 35 ετών, οικοδόμος, από τα Καλάβρυτα, κάτοικος Περιστερίου Αττικής.

Κατά τις βραδυνές ώρες της 16.11.1973, ενώ βρισκόταν στην περιοχή του Πολυτεχνείου, προσβλήθηκε από δακρυγόνα αέρια και στη συνέχεια κτυπήθηκε από αστυνομικούς με συμπαγείς ράβδους, συνεπεία των οποίων πέθανε, από οξεία ρήξη αορτής, τρεις ημέρες αργότερα, στις 19.11.1973, ενώ μεταφερόταν στον Σταθμό Πρώτων Βοηθειών του Ε.Ε.Σ.

Νικόλαος Μαρκούλης του Πέτρου, 24 ετών, εργάτης, από το Παρθένι Θεσσαλονίκης, κάτοικος Χρηστομάνου 67, Σεπόλια, Αθήνα, εργάτης.

Κατά τις πρωινές ώρες της 17.11.1973, ενώ βάδιζε στην πλατεία Βάθη, τραυματίστηκε στην κοιλιά από ριπή στρατιωτικής περιπόλου. Μεταφέρθηκε στο Ρυθμιστικό Κέντρο Αθηνών, όπου πέθανε τη Δευτέρα 19.11.1973.

Σπύρος Μαρίνος του Διονυσίου, επονομαζόμενος Γεωργαράς, 31 ετών, ιδιωτικός υπάλληλος, από την Εξωχώρα Ζακύνθου.

Κατά τις βραδυνές ώρες της 16.11.1973, ενώ βρισκόταν στην περιοχή του Πολυτεχνείου, κτυπήθηκε από αστυνομικούς με συμπαγείς ράβδους και υπέστη κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις. Μεταφέρθηκε στο θεραπευτήριο Πεντέλης, όπου πέθανε τη Δευτέρα, 19.11.1973, από οξύ αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο. Τάφηκε στην ιδιαίτερη πατρίδα του, όπου στις 9.9.1974, έγινε τελετή στη μνήμη του.

Αικατερίνη Αργυροπούλου σύζυγος Αγγελή, 76 ετών, κάτοικος Κέννεντυ και Καλύμνου, Αγιο Ανάργυροι Αττικής.

Στις 10.00' της 17.11.1973, ενώ βρισκόταν στην αυλή του σπιτιού της, τραυματίστηκε στην πλάτη από σφαίρα. Διακομίστηκε στην κλινική «Παμμακάριστος» (Κάτω Πατήσια), όπου νοσηλεύτηκε επί ένα μήνα και κατόπιν μεταφέρθηκε στο σπίτι της, όπου πέθανε συνεπεία του τραύματός της μετά από ένα εξάμηνο (Μάιος 1974).

Στυλιανός Καραγιώργης του Αγαμέμνονος, 19 ετών, οικοδόμος, κάτοικος Μιαούλη 38, Νέο Ηράκλειο Αττικής.

Στις 10.15' το πρωί της 17.11.1973, ενώ βρισκόταν μαζί με άλλους διαδηλωτές στην οδό Πατισίων, μεταξύ των κινηματογράφων «ΑΕΛΛΩ» και «ΕΛΛΗΝΙΣ», τραυματίστηκε από ριπή πολυβόλου που έριξε εναντίον τους περίπολος πεζοναυτών που επέβαινε ενός τεθωρακισμένου οχήματος. Μεταφέρθηκε στο Κ.Α.Τ., όπου πέθανε μετά από 12 μέρες, στις 30.11.1973.

Μάρκος Καραμανίδης του Δημητρίου, 23 ετών, ηλεκτρολόγος, από τον Πειραιά, κάτοικος Χίου 35, Αιγάλεω.

Στις 10.30' περίπου το πρωί της 17.11.1973, ενώ βρισκόταν στην ταράτσα πολυκατοικίας επί της πλατείας Αιγύπτου 1, τραυματίστηκε θανάσιμα στο κεφάλι από πυρά της στρατιωτικής φρουράς που ενέδρευε στην ταράτσα του Ο.Τ.Ε. (αυτοργός ανθυπολοχαγός Ιωάννης Λυμπέρης 573ου Τάγματος Πεζικού). Μεταφέρθηκε στην κλινική «Παντάνασσα» (πλατεία Βικτωρίας), όπου διαπιστώθηκε ο θάνατός του

Αλέξανδρος Σπαρτιδής του Ευστρατίου, 16 ετών, μαθητής, από τον Πειραιά, κάτοικος Αγίας Λαύρας 80, Αθήνα.

Στις 10.30' με 11.00' περίπου το πρωί της 17.11.1973, ενώ βιάδιζε στη διασταύρωση των οδών Πατισίων και Κότσικα, τραυματίστηκε θανάσιμα στην κοιλιά από πυρά της στρατιωτικής φρουράς που ενέδρευε στην ταράτσα του Ο.Τ.Ε. (αυτοργός ανθυπολοχαγός Ιωάννης Λυμπέρης 573ου Τάγματος Πεζικού). Με διαμπερές τραύμα μεταφέρθηκε στο Κ.Α.Τ., όπου τον βρήκε νεκρό ο πατέρας του

Δημήτριος Παπαϊωάννου, 60 ετών, διευθυντής ταμείου αλευροβιομηχάνων, κάτοικος Αριστομένους 105, Αθήνα.

Γύρω στις 11.30' της 17.11.1973, ενώ βρισκόταν στην πλατεία Ομονοίας, προσβλήθηκε από δακρυγόνα αέρια που έριχνε η Αστυνομία. Μεταφέρθηκε στον Σταθμό Πρώτων Βοηθειών του Ε.Ε.Σ., όπου διαπιστώθηκε ο θάνατός του συνεπεία εμφράγματος.

Γεώργιος Γερτσιδής του Αλεξάνδρου, 47 ετών, εφοριακός υπάλληλος, κάτοικος Ελπίδος 29, Νέο Ηράκλειο Αττικής.

Στις 12.00' της 17.11.1973, ενώ βρισκόταν μέσα στο αυτοκίνητό του στα Νέα Λίδια, τραυματίστηκε θανάσιμα στο κεφάλι από πυρά που διέσχισαν τον ουρανό του αυτοκινήτου. Μεταφέρθηκε στο Ρυθμιστικό Κέντρο Αθηνών, όπου πέθανε αυθημερόν.

Βασιλική Μπεκιάρη του Φωτίου, 17 ετών, εργαζόμενη μαθήτρια, από τα Αμπελάκια Βάλτου Αιτωλοακαρνανίας, κάτοικος Μεταγένους 8, Νέος Κόσμος.

Στις 12.00' το μεσημέρι της 17.11.1973, ενώ βρισκόταν στην ταράτσα του σπιτιού της, τραυματίστηκε θανάσιμα στον αυχένα από πυρά. Μεταφέρθηκε στο Ρυθμιστικό Κέντρο Αθηνών και στη συνέχεια στον «Ευαγγελισμό», όπου πέθανε αυθημερόν.

Δημήτριος Θεοδωράς του Θεοφάνους, 5 1/2 ετών, κάτοικος Ανακρέοντος 2, Ζωγράφου.

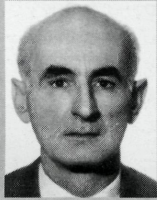
Στις 13.00' της 17.11.1973, ενώ διέσχιζε με τη μητέρα του τη διασταύρωση της οδού Ορεινής Ταξιαρχίας με τη λεωφόρο Παπάγου του Ζωγράφου, τραυματίστηκε θανάσιμα στο κεφάλι από πυρά στρατιωτικής περιπόλου με επικεφαλής αξιωματικό (πιθανόν ο ήλαρχος Σπυρίδων Σταθάκης του Κ.Ε.Τ./Θ), που βρισκόταν ακροβολισμένη στο λόφο του Αγίου Θεράποντος. Εξέπνευσε ακαριαία και όταν μεταφέρθηκε στο Νοσοκομείο των Παιδών, απλώς διαπιστώθηκε ο θάνατός του.

Αλέξανδρος Βασιλείος (Μπασρί) Καράκας, 43 ετών, Αφγανός τουρκικής υπηκοότητας, ταχυδακτυλουργός, κάτοικος Μύρων 10, Άγιος Παντελεήμονας, Αθήνα.

Στις 13.00' της 17.11.1973, ενώ βιάδιζε με τον 13χρονο γιο του στη διασταύρωση των οδών Χέυδεν και Αχαρνών, τραυματίστηκε θανάσιμα στην κοιλιά από ριπή μυδραλίου τεθωρακισμένου στρατιωτικού οχήματος. Μεταφέρθηκε απευθείας στο νεκροτομείο, όπου διαπιστώθηκε ο θάνατός του.

ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1973

Αλέξανδρος Παπαθανασίου του Σπυρίδωνος, 59 ετών, συνταξιούχος εφοριακός, από το Κεράσσοβο Αιτωλοακαρνανίας, κάτοικος Νάξου 116, Αθήνα.

Στις 13.30' της 18.11.1973, ενώ βάδιζε με τις ανήλικες κόρες του στη διασταύρωση των οδών Δροσοπούλου και Κύθνου, απέναντι από το ΙΣΤ' Αστυνομικό Τμήμα, βρέθηκε εν μέσω πυρών, προερχομένων από τους αστυνομικούς του Τμήματος, με αποτέλεσμα να πάθει συγκοπή. Μεταφέρθηκε στον Σταθμό Πρώτων Βοηθειών, όπου διαπιστώθηκε ο θάνατός του.

Ανδρέας Κούμπος του Στεργίου 63 ετών, βιοτέχνης, από την Καρδίτσα, κάτοικος Αμαλιάδος 12, Κολωνός.

Γύρω στις 11.00' με 12.00' της 18.11.1973, ενώ βάδιζε στη διασταύρωση των οδών Γ' Σεπτεμβρίου και Καποδιστρίου, τραυματίστηκε στη λεκάνη από πυρά μυδραλίου τεθωρακισμένου στρατιωτικού οχήματος. Μεταφέρθηκε στον Σταθμό Πρώτων Βοηθειών του Ε.Ε.Σ., κατόπιν στο Ρυθμιστικό Κέντρο Αθηνών και τέλος στο Κ.Α.Τ., όπου και πέθανε στις 30.1.1974.

Μιχαήλ Μυρογιάννης του Δημητρίου, 20 ετών, ηλεκτρολόγος, από τη Μυτιλήνη, κάτοικος Ασημάκη Φωτήλα 8, Αθήνα.

Στις 12.00' το μεσημέρι της 18.11.1973, ενώ βάδιζε στη διασταύρωση των οδών Πατισίων και Στουρνάρη, τραυματίστηκε θανάσιμα στο κεφάλι από πυρά περιστρόφου αξιωματικού του Στρατού (αυτουργός συνταγματάρχης Νικόλαος Ντερτιλής). Μεταφέρθηκε στο Σταθμό Πρώτων Βοηθειών του Ε.Ε.Σ. σε κωματώδη κατάσταση και κατόπιν στο Ρυθμιστικό Κέντρο Αθηνών, όπου πέθανε αυθημερόν.

Κυριάκος Παντελεάκης του Δημητρίου, 44 ετών, δικηγόρος, από την Κροκέα Λακωνίας, κάτοικος Φερών 5, Αθήνα.

Στις 12.00' με 12.30' το μεσημέρι της 18.11.1973, ενώ βάδιζε στη διασταύρωση των οδών Πατισίων και Γλάδστωνος, τραυματίστηκε θανάσιμα από πυρά διερχομένου άρματος μάχης. Μεταφέρθηκε στο Ρυθμιστικό Κέντρο Αθηνών, όπου και πέθανε στις 27.12.1973.

Ευστάθιος Κολινιάτης, 47 ετών, από τον Πειραιά, κάτοικος Νικοπόλεως 4, Καματερό Αττικής.

Κτυπήθηκε στις 18.11.1973 από αστυνομικούς με συμπαγείς ράβδους, και υπέστη κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, συνεπεία των οποίων πέθανε στις 21.11.1973.

Ιωάννης Μικρώνης του Αγγέλου, 22 ετών, φοιτητής στο τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών, από την Ανω Αλίσσο Αχαΐας.

Συμμετείχε στην κατάληψη του Πανεπιστημίου Πατρών. Κτυπήθηκε μετά τα γεγονότα, υπό συνθήκες που παραμένουν ακόμη αδιευκρίνιστες. Συνεπεία της κακοποίησής του υπέστη ρήξη του ήπατος, εξαιτίας της οποίας πέθανε στις 17.12.1973 στο Λαϊκό Νοσοκομείο Αθηνών, όπου νοσηλεύοταν. Σύμφωνα με ορισμένες ενδείξεις, ο τραυματισμός του συνέβη στην Πάτρα, άλλες όμως πληροφορίες τον τοποθετούν στην Αθήνα. Η περίπτωση του παραμένει υπό έρευνα. Σε ορισμένους καταλόγους νεκρών αναφέρεται ανακριβώς ως «Κώστας Μικρώνης».

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΑΚΕΛΟ ΤΗΣ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑΣ ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΜΥΡΟΓΙΑΝΝΗ

Ο θάνατος του Μιχαήλ Μυρογιάννη καταγράφεται σε κυβερνητική ανακοίνωση της 19ης Νοεμβρίου 1973 που δημοσιεύθηκε στις εφημερίδες της επομένης. Σε αυτήν αναφέρεται ότι «εκ των τραυματισθέντων κατά τας ταραχάς, θυμάτων των αναρχικών, απεβίωσεν χθες ο βαρέως τραυματισθείς Μιχαήλ Μυρογιάννης, ετών 20, ηλεκτρολόγος», ενώ υπάρχει και η υπ' αρ. 16911/73 ιατροδικαστική έκθεση νεκροψίας. Στην εφημερίδα Βραδυνή της 20.11.1973 αναφέρεται ότι ο Μ. Μυρογιάννης είχε πάει να πάρει τοιγάρα στη λεωφόρο Αλεξάνδρας, όπου «επλήγη από αδέσποτη σφαίρα εις τον δεξιόν κρόταφον».

Μετά τη μεταπολίτευση, η πρώτη μενεία στον Μ. Μυρογιάννη εντοπίζεται πάλι στην Βραδυνή, της 10.8.1974. Σύμφωνα με το δημοσίευμα, «βγήκε από το σπίτι του στη 1.45 μ.μ. της 17ης Νοεμβρίου για να αγοράση τοιγάρα και να τηλεφωνήσῃ. Την ώρα που έπαιρνε τα τοιγάρα, μια σφαίρα τον βρήκε στο κεφάλι και τον τραυμάτισε θανάσιμα. Μεταφέρθηκε στο Ρυθμιστικό Κέντρο, όπου λίγο μετά ξεψύχησε. Στην κηδεία του δεν επιτράπη να παραστούν συγγενείς και φίλοι».

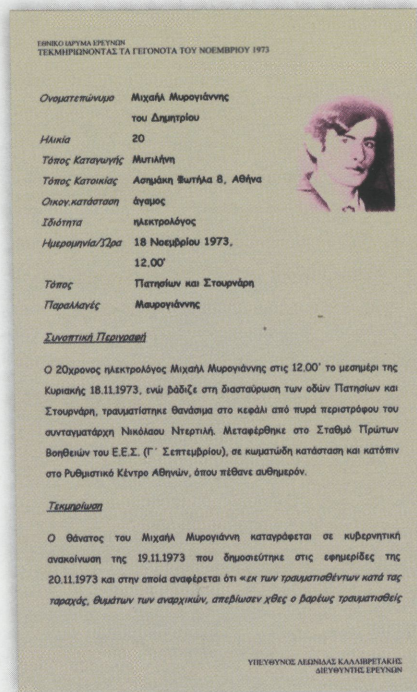
Όπως θα προκύψει στη συνέχεια, ο τόπος και οι συνθήκες τραυματισμού που αναφέρονταν σε αυτά τα δημοσιεύματα, απείχαν πολύ από την πραγματικότητα. Ενάμιση μήνα όμως αργότερα τα πράγματα είχαν αρκετά ξεκαθαρίσει μέσα από την προανακριτική έρευνα και στο πόρισμα της 14ης Οκτωβρίου 1974, ο εισαγγελέας Δημ. Τσεβάς αναφέρει ρητά ότι ο Μ. Μυρογιάννης «εφονεύθη εις την διασταύρωσιν των οδών Πατισίων και Στουρνάρα, περί ώραν 13.30' της 18.11.1973, βληθείς διά περιστρόφου εις την κεφαλήν».

Η κυρίως ανάκριση προσέθεσε και άλλα στοιχεία, επιτρέποντας στον αντεισαγγελέα Ιωάννη Ζαγκίνη να προτείνει την παραπομπή ενώπιον του Πενταμελούς Εφετείου Αθηνών του ταξιαρχου ε.α. Νικόλαου Ντερτιλής με τις κατηγορίες ότι «κατά τας πρώτας μεταμεσημβρινάς ώρας της 18ης Νοεμβρίου 1973, απέκτεινεν εκ προθέσεως τον Μιχαήλ

Μαρούδα, Τραϊφόρου και Γκλέτσου.

Ο αυτός κατηγορούμενος, επωχούμενος στρατιωτικού αυτοκινήτου (τζιπ), παρώτρυνε τους στρατιώτες των μετεχόντων εις την διάλυσιν των διαδηλωτών, να πυροβολούν κατ' ανθρωπίνων στόχων διά της φράσεως 'βαράτε στο ψαχνό', ως περί τούτου σαφώς κατέθεσεν ο Κων. Αθουσάκης και ο Παναγ. Παπαελευθέριος. Περί τούτου μαρτυρεί και η εν τη δικογραφία φωτογραφία τούτου εις εφημερίδα, εις ην εικονίζετο εν στρατιωτική περιβολή και με το περιστροφον ανά χείρας. Υποκινητής της υπερμέτρου ταύτης χρήσεως των όπλων ήτο ο Ντερτιλής, όστις ήτο έμπιστος του Ιωαννίδη και δεν αποκλείεται η ενέργεια αύτη ν' απετέλει σχέδιον του Ιωαννίδη διά την δημιουργίαν της αφορμής διά την επακολουθήσασαν την 25 Νοεμβρίου 1973 αντικατάστασιν των κατεχόντων, άνευ νομίμου βάσεως, τα ανωτέρω κυβερνητικά κλιμάκια δι' ιδιικών του προσώπων. [...] Εις τον κατηγορούμενον τούτο αποδόθη και η ανθρωποκτονία κατά του Διομήδους Κορνινού (απολογία 17.4.1975), πλην όμως [...] ούτος εφονεύθη υπό αστυνομικού και όχι στρατιωτικού».

Το Πενταμελές Εφετείο Αθηνών (εκδίκασε την υπόθεση 16 Οκτωβρίου-30 Δεκεμβρίου 1975), κήρυξε παμπηφεί ένοχο τον Νικόλαο Ντερτιλή ότι «εκ προθέσεως απέκτεινεν τον Μιχαήλ Μυρογιάννην του Δημητρίου, ηλικίας 20 ετών, και δη διέρχόμενος δια της οδού Πατισίων επί μικρού στρατιωτικού οχήματος, εοσάθμευσε πρό του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου και κατελθών εκ του οχήματος τούτου, επιυροβόλησεν δις δια του όπερ έφερε περιστροφου προς την κατεύθυνσιν του ανωτέρω παθόντος, όστις ίστατο επί του πεζοδρομίου εις την γωνίαν των οδών Πατισίων και Στουρνάρα, πλήξας αυτόν εις την κεφαλήν, με αποτέλεσμα να προκαλέσῃ εις αυτόν διαμπερές τραύμα εξ ου επήλθεν ο θάνατός του», καταδικάζοντάς τον σε ισόβια κάθειρξη. Κατά το έτος 1986, δεκατρία χρόνια μετά τον θάνατο του Μιχαήλ Μυρογιάννη, η μητέρα του (και ήδη χήρα) Ανθήπιη Μυρογιάννη έλαβε σύνταξη από το Ελληνικό Δημόσιο.

Μυρογιάννην του Δημητρίου, ηλικίας 20 ετών».

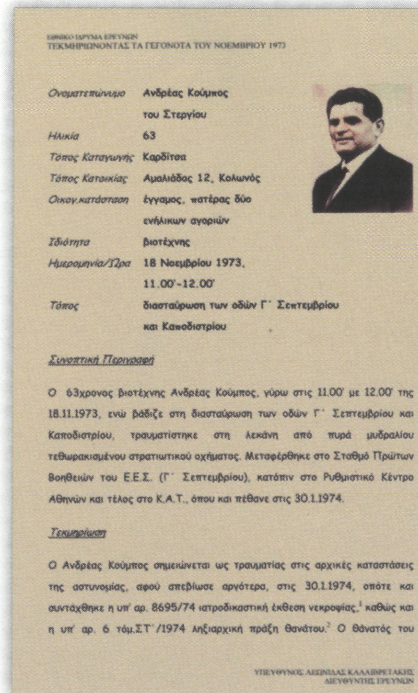
Το Συμβούλιο Εφετών, θεώρησε ότι ο Νικόλαος Ντερτιλής, «εθεάθη εις διάφορα σημεία (και εις το Πολυτεχνείο), όπου εγένετο χρήσις όπλων υπό των στρατιωτικών τμημάτων και μάλιστα με το περιστροφόν του ανά χείρας, και είναι εκείνος ο οποίος παρώτρυνε τα στρατιωτικά τμήματα να πυροβολούν κατά των διαδηλωτών. Ως κατέθεσεν ο μάρτυς Βασίλειος Πετροπουλάκης, ο Ντερτιλής, επειδή οι διαδηλωταί προέτειναν τα στήθη των εις τα άρματα μάχης και οι στρατιώται και αξιωματικοί εδίσταζον να πυροβολήσωσιν, ούτος έσυρε το περιστροφόν του και δι' αυτού περί την μεσημβρίαν της 18ης.11.73 επιυροβόλησε νέον, τον οποίον και απέκτεινεν. Ο νέος ούτος ωνομάζετο Μυρογιάννης Μιχαήλ. Περί της πράξεως ταύτης του κατηγορουμένου τούτου σαφείς επίσης είναι αι καταθέσεις των μαρτύρων Αγγελοπούλου, Καρπαθάκη, Γκλέτσου, Σ.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΑΚΕΛΟ ΤΗΣ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΚΟΥΜΠΟΥ

Ο Ανδρέας Κούμπος σημειώνεται ως τραυματίας στις αρχικές καταστάσεις της αστυνομίας, αφού απεβίωσε αργότερα, στις 30.1.1974, οπότε και συντάχθηκε η υπ' αρ. 8695/74 ιατροδικαστική έκθεση νεκροψίας, καθώς και η υπ' αρ. 6 τόμ.ΣΤ'/1974 ληξιαρχική πράξη θανάτου. Ο θάνατός του αναφέρεται στη μεταγενέστερη αναφορά της Γενικής Ασφάλειας της 12.07.1974. Το θύμα περιλαμβάνεται, ως «Κάμπος», στον κατάλογο των νεκρών που κυκλοφόρησε παράνομα, τον Φεβρουάριο του 1974, με πρωτοβουλία του Κ.Κ.Ε., και ως «Κούμπος» στον κατάλογο νεκρών που επισύναψε στην από 17 Σεπτεμβρίου 1974 μήνυσή του ο δημοσιογράφος Γρηγόριος Παπαδάτος, διά του δικηγόρου Α. Λυκουρέζου, όσο και σ' εκείνον που δημοσίευσε ο δημοσιογράφος Μπάμπης Γεωργούλας το 1975. Αναφέρεται με τα πλήρη στοιχεία του στο πόρισμα του Εισαγγελέα Δημ. Τσεβά της 14ης Οκτωβρίου 1974, στο βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών 677/75 και στις καταθέσεις των Στυλιανού Κούμπου (31.10.1975) και Αλέξανδρου Κούμπου (4.11.1975).

Στην αναφορά της Γενικής Ασφάλειας της 12.07.1974, η περίπτωση του Ανδρέα Κούμπου εμφανίζεται με αλλοίωση του τύπου και του χρόνου, καθώς σημειώνεται ότι «ετραυματίσθη με πυροβόλον όπλον την 17.11.1973 εις τα γεγονότα του ΕΜΠ». Στο πόρισμα του εισαγγελέα Δημ. Τσεβά της 14ης Οκτωβρίου 1974, αναφέρεται ορθώς ότι «ετραυματίσθη σοβαρώς διερχόμενος την οδόν Καποδιστρίου, περί ώραν 11.00' της 18.11.1973, βληθείς εκ διερχομένου άρματος και απεβίωσεν την 30.1.1974». Στην 609/28.7.1975 εισήγηση του αντεισαγγελέα Ιωάννη Ζαγκίνη, αναφέρεται ως «πυροβοληθείς υπό στρατιωτικού την 18.11.1973 και αποβιώσας την 30.1.1974, εκ του προκληθέντος εις αυτόν τραύματος».

Το Συμβούλιο Εφετών με το υπ' αρ. 677/75 βούλευμά του παρέπεμψε τους Γεώργιο Παπαδόπουλο και Δημήτριο Ζαγοριανάκο (τότε Αρχηγό Ενόπλων Δυνάμεων), με την κατηγορία ότι «εκ προθέσεως παρέσχον συνδρομήν εις

άλλους, οι οποίοι ετέλουν υπό την ιεραρχικήν τους εξάρτησιν, προς εκτέλεσιν κακουργημάτων», και τους Δημήτριο Ιωαννίδη, Κωνσταντίνο Μαυροειδή (τότε διοικητή της ΑΣΔΕΝ) και Νικόλαο Ντερτιλή (τότε επιτελή της ΑΣΔΕΝ), με την κατηγορία ότι «εκ προθέσεως προεκάλεσαν παρ' άλλους την απόφασιν προς εκτέλεσιν ανθρωποκτονιών», με αποτέλεσμα ότι «οι στρατιωτικοί οι οποίοι είχαν τεθή υπό το γενικόν τους πρόσταγμα απέκτειναν εκ προθέσεως δια πυροβολισμών ριφθέντων εναντίον του» τον Ανδρέα Κούμπο. Οπως κατέθεσε ενώπιον του Πενταμελούς Εφετείου Αθηνών, στις 31 Οκτωβρίου 1975, ο γιος του θύματος Στυλιανός Κούμπος (26 ετών από τον Βόλο, βιοτέχνης), ο πατέρας του είχε φύγει στις 18 Νοεμβρίου το πρωί από το σπίτι για να πάει προς το κέντρο της Αθήνας. Τις απογευματινές ώρες της ίδιας ημέρας, η οικογένειά του πληροφορήθηκε ότι στις 12 το με-

σημέρι, «καθ' ἕναν ώραν βρισκόταν στην οδό 3ης Σεπτεμβρίου και Καποδιστρίου, εκτυπήθη από ένα άρμα και ετραυματίσθη στη λεκάνη, μετά δε από δύο μήνες απεβίωσε συνεπεία του τραυματισμού του».

Ο άλλος γιος του θύματος, Αλέξανδρος Κούμπος (31 ετών από την Καρδίτσα, βιοτέχνης), ανέφερε στη δική του κατάθεση ότι ο πατέρας του ξεκίνησε για να πάει στην πλατεία Κοτζιά: «Πράγματι επήγε εκεί και φεύγοντας περί την 11.00' -11.30' π.μ. επήγε προς το Πολυτεχνείο. Στην οδό Καποδιστρίου εβλήθη από πίσω και ετραυματίσθη εις την λεκάνην, και αφού τον μετέφεραν στον Σταθμό Πρώτων Βοηθειών, εν συνεχεία στο Ρυθμιστικό και μετά στο ΚΑΤ, το τραύμα του έπαθε επιπλοκή και μετά παρέλευσεν δύο μηνών και 15 ημερών απεβίωσε». Πριν πεθάνει, κατά τη διάρκεια της νοσηλείας του, το θύμα τους είπε πώς τον πυροβόλησαν: «Από το σημείο που βρισκόταν, περνούσαν τα άρματα μάχης και πυροβολούσαν. Τα πυροβόλα τους ήταν στραμμένα προς τον ουρανό, αλλά οι οπλίτες που ήταν πάνω στα τανκς σημάδευαν τον κόσμο και πυροβολούσαν». [...]

Πράγματι, εκείνη την Κυριακή η ευρύτερη περιοχή του Πολυτεχνείου αποτελούσε μια εξαιρετικά επικίνδυνη ζώνη, καθώς οι δυνάμεις καταστολής, εξακολουθούσαν για δεύτερη ημέρα να επιδιώκουν την με κάθε μέσο αποτροπή αναζωπύρωσης της εστίας των γεγονότων. Να υπενθυμίσουμε ότι την ίδια περίπου ώρα με τον θανάσιμο τραυματισμό του Ανδρέα Κούμπου, εκτελείται εν ψυχρώ ο Μιχαήλ Μυρογιάννης στη γωνία του Πολυτεχνείου (Πατισίων και Στουρνάρα) από τον συνταγματάρχη Ντερτιλή, ενώ λίγα μέτρα πιο κάτω (Πατισίων και Γλάδστωνος) τραυματίζεται θανάσιμα ο Κυριάκος Παντελεάκης από τα πυρά τριών θεθωρακισμένων, καταγράφονται δε και τραυματισμοί από πυρά θεθωρακισμένων στη διασταύρωση της Πατισίων με την Αλεξάνδρας. Συμπτωματικά, γνωρίζουμε με σχετική ακρίβεια ποιες εμπέρους στρατιωτικές μονάδες δρούσαν στο κέντρο των Αθηνών την Κυριακή, 18η Νοεμβρίου 1973,